

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی

سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

ضربان زودرس بطنی (PVC)

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح بیماری:

قلب انسان از چهار حفره، دو دهلیز در بالا و دو بطن در پایین قلب تشکیل شده است که محل ورود و خروج خون می باشد. ضربان ساز اصلی قلب در دهلیز قرار دارد که موجب ایجاد یک موج الکتریکی در کل قلب می گردد؛ این موج یک ضربان قلب را ایجاد می کند. ضربان ساز اصلی در دقیقه حدود 60 تا 100 بار ایмпالس صادر می کند که برابر با تعداد نبض می باشد. گاهی یک کانون غیر طبیعی ضربان ساز در یکی از بطن های قلب منجر به ایجاد تحریک الکتریکی و در نتیجه ضربان قلب نابجا و غیر طبیعی در قلب می گردد. ایجاد این ضربان های نابجا در افراد و شرایط مختلف متفاوت می باشد. ممکن است تعداد ضربان های زودرس بطنی بسیار کم و در حدود 10 تا 15 بار در شبانه روز باشد، ولی گاهی تعداد این ضربان ها زیاد بوده و حدود 30 تا 20 بار در دقیقه ایجاد می شوند. ضربان های زودرس بطنی ممکن است در افراد سالم و بدون بیماری قلبی ایجاد شود. این ضربان های خوش خیم گاهی منجر به علائم شدید و ضربان های غیر طبیعی بطنی تهدید کننده زندگی شده و نهایتاً منجر به مرگ ناگهانی قلبی می شود.

علل و عوامل خطر:

عواملی که در ایجاد ضربان زودرس بطنی اثر دارند شامل:
علل ناشناخته که معمولاً منشأ آن غیر قلبی است.

استرس

ترس

هیجان

خستگی

مواد غذاهای محرک مثل کافئین، نیکوتین و الکل

• سکته قلبی

• نارسایی قلبی

• کمبود اکسیژن بافت ها یا اندام

• کاردیومیوپاتی

• بزرگی بطن ها

• عدم تعادل الکترولیتی و سطوح پایین پتاسیم در خون

• مسمومیت با برخی داروها

علائم:

• در صورتی که به بیماری ضربان زودرس بطنی مبتلا شدید علائم زیر در شما بروز می نماید:

• در بسیاری از افراد بی علامت است.

• در صورت بروز علائم، ممکن است فرد احساس نامنظم بودن ضربان قلب و ناراحتی داشته باشد.

• بیماران مبتلا به بیماری های مرتبط با قلب ممکن است از اضطراب، تنگی نفس، خستگی، سرگیجه یا سبکی سر، غش کردن (سنکوپ) و یا ناراحتی قفسه سینه شکایت داشته باشند.

تشخیص:

• پزشک معالج شما موارد زیر را جهت تشخیص بیماری انجام می دهد:

• معاینه توسط پزشک متخصص قلب و عروق و سمع صداهای قلب

• آزمایش خون برای بررسی الکترولیت های سرم

پیشگیری:

- جهت پیشگیری از ایجاد ضربان زودرس بطنی موارد زیر را رعایت نمایید:
- اجتناب از مصرف مواد محرک مانند کافئین و نیکوتین و الکل

اجتناب از هیجانات و استرس‌ها

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- طپش قلب
- کاهش فشار خون
- تنگی نفس
- سنکوپ

نوار قلب

- مانیتورینگ سیار (هولترمونیتورینگ) بیست و چهار ساعته در صورت صلاحدید پزشک
- برای تشخیص ضربان‌های زودرس ناشی از استرس به دنبال کمبود اکسیژن بافت قلبی با ورزش ممکن است تست ورزش انجام شود.

درمان:

- پزشک معالج شما در زمان بروز ضربان زودرس بطنی از درمان دارویی زیر با توجه به شدت بیماری جهت شما استفاده می‌نماید:
- عمدتاً این بیماری نیازی به درمان ندارد و در صورت وجود علائم می‌توان از داروهای ساده ضد بی‌نظمی از قبیل پروپرانولول استفاده کرد.

البته در صورتی که ضربان‌های زودرس به صورت متوالی ایجاد شوند، ضربان غیر طبیعی خطرناکی ایجاد می‌کند که بسیار خطرناک می‌باشد، در این موارد برای پیشگیری از مرگ ناگهانی نیاز به تعبیه ICD (آی سی دی) یا دستگاه شوک داخلی قلبی می‌باشد.

- در صورت تمایل بیمار و رفع دائم این بیماری می‌توان از لیزر جهت سوزاندن محل ضربان‌های زودرس در بطن استفاده نمود.

عوارض:

- در صورتی که ضربان زودرس بطنی به موقع درمان نشود سبب ایجاد ضربان غیر طبیعی خطرناک در فرد می‌گردد.